

2018

Året som gick – Svenskt utvecklingssamarbete och Sidas verksamhet

Fredliga och inkluderande samhällen

VAD?

Fattigdomen koncentreras alltmer till konflikttrubbade länder och Sidas bistånd riktas i allt högre grad till dessa miljöer. Väpnade konflikter skapar mänskligt lidande, genererar fattigdom och enorma icke tillgodosedda humanitära behov. Fred och säkerhet är en förutsättning för att uppnå de Globala målen där Sidas bistånd bland annat bidrar till bredare deltagande i fredsprocesser, stärkt kapacitet att förebygga väpnad konflikt, övergångsrättsliga samt skydd av civila i väpnade konflikter. Lika viktigt som det riktade stödet till fred och säkerhet är integreringen av ett konfliktperspektiv i hela Sidas verksamhet både för att förebygga konflikt och ta tillvara möjligheterna att stödja fred.

HUR?

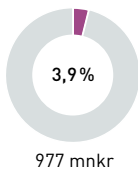
Sidas stöd sträcker sig från att stärka lokal förmåga att hantera konflikter till att stödja regionala och globala organisationers föbyggande kapacitet. Konflikttrubbade miljöer är föränderliga och fredsbyggande är en långsiktig process. Därför behöver vi kombinera långsiktighet med flexibilitet och möjlighet till omprioriteringar. Att stärka civilsamhällets röst under fredsförhandlingar är ett sätt att stärka framväxten av fredliga och inkluderande samhällen, exempelvis i Colombia, Syrien och Myanmar. I bland annat Somalia och Mali ges stöd till försoning och konfliktlösning som bidrar till att omvandla lokala konflikter till fredliga samarbeten med ökad stabilitet och säkerhet som följd.

EXEMPEL

I konflikttrubbade områden har drygt **11 300 barnsoldater** kunnat **återförenas med sina familjer**.

I Syrien har över **5 000 ungdomar och unga vuxna** engagerats i fredsdialoger mellan olika grupper.

977 mnkr

Andel av totalt utbetalda medel utifrån de centrala sektorerna för fredliga och inkluderande samhällen.

Inkluderande ekonomisk utveckling

VAD?

Den största delen av biståndet inom området inkluderande ekonomisk utveckling riktas mot jordbruk, privatsektorsutveckling och sociala trygghetssystem. Det handlar bland annat om att påverka globala processer och stödja insatser som stärker fattiga människors möjligheter att ta del av, och bidra till, ekonomisk utveckling. Bakgrunden är att den ekonomiska tillväxten, framför allt i Afrika söder om Sahara, inte har gynnat fattiga människor i tillräckligt hög utsträckning och att världshandeln inte är tillräckligt inkluderande. De minst utvecklade länderna är fortsatt marginaliserade och representerar mindre än 1 procent av den totala världshandeln. Höjda handelstullar försvårar deras integration ytterligare.

HUR?

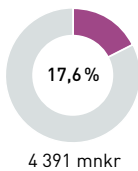
I flera av Sidas samarbetsländer drivs tillväxten av utvinningen av naturresurser, vilket sällan bidrar till sysselsättning eller tillväxt inom andra sektorer. En konsekvens blir att tillväxten inte gynnar fattiga människor. Därför stödjer Sida en inkluderande strukturomvandling mot högre produktivitet och sysselsättning, framför allt inom jordbrukssektorn. Det handlar bland annat om stöd till reformer som slopandet av handelsrestriktioner mellan länderna i Östafrika, finansieringsstöd till medelstora företag i Somalia och stöd så att mindre företag och kvinnliga entreprenörer ska kunna nå ut på internationella marknader. Sida bidrar också till förbättringar i form av social dialog samt anständiga löner och arbetsvillkor i linje med initiativet Global Deal.

EXEMPEL

I Zambia har Sida bidragit till att cirka **124 000 småbönder** har fått tillgång till **marknader för försäljning** av sina produkter.

Genom Trade Facilitation Support Program har svenskt stöd lett till **62 reformer** för effektivare handelsprocedurer i **32 länder**.

4 391 mnkr

Andel av totalt utbetalda medel utifrån de centrala sektorerna för inkluderande ekonomisk utveckling.

Migration och utveckling

VAD?

Enligt FN är drygt 250 miljoner människor internationella migranter och ungefär 68,5 miljoner människor på flykt. Av dessa är cirka 40 miljoner så kallade internflyktingar. En stor andel av Sidas totala bistånd bidrar direkt eller indirekt till att minska grundorsakerna till ofrivillig migration. Inom ramen för vårt humanitära bistånd ges stöd för skydd och livräddande assistans till flyktingar. Målet med det långsiktiga biståndet är att bidra till att stärka migrationens positiva utvecklingseffekter och samtidigt motverka de risker som kan följa när människor migrerar eller tvingas fly. Endast ett fåtal av Sidas insatser har dock direkt fokus på utvecklingsmål som rör migration.

HUR?

Vi arbetar framförallt integrerat med migration där det är relevant för strategienomförandet och för att uppnå de globala målen. I det bilaterala samarbetet ligger fokus på att skapa synergier för att möta humanitära behov och bistå flyktingmottagande samhällen. Genom att stödja migranter som aktörer, framförallt med sysselsättningskapande insatser, skapas positiva effekter på ekonomisk utveckling. Vi arbetar också med att säkerställa migranternas och flyktingars rättigheter, oberoende av legal status och skäl till migration. Specifikt gäller det stöd till säker, ordnad och reglerad migration, samt att förebygga exploatering av migranter, inklusive människohandel.

EXEMPEL

Den svensk-somaliska diasporan har med stöd av Sida skapat **jobb åt unga och kvinnor** i hemlandet via 69 små och medelstora affärsverksamheter.

I Bangladesh **utvidgades stödet inom sexuell och reproduktiv hälsa** till att också omfatta de flyende rohingyerna från Myanmar (Burma).

Den stora andelen migrationsrelaterade insatser är fortsatt integrerad och rapporteras under andra sektorer.

2 209 mnkr

Andel av totalt utbetalda medel utifrån de centrala sektorerna för jämlik hälsa.

Jämlik hälsa

VAD?

Sida har tre övergripande prioriteringar inom hälsobiståndet: sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, barn och mödrahälsa samt hälsosystemstärkande insatser. Överlag har den globala hälsan blivit betydligt bättre under senare år, men framgångarna är ojämnt fördelade och det är de fattigaste länderna som släpar efter. Den globala mödradödligheten ligger på drygt 300 000 dödsfall årligen, och varje dag dör cirka 15 000 barn under fem år, de allra flesta under första levnadsmånaden. Med ökande inkomst och förändrade livsstilsvanor måste hälsosystemen i fattiga länder nu hantera både traditionella infektionssjukdomar och en ökande andel icke-smittsamma sjukdomar.

HUR?

Sidas arbete innehåller en kombination av stöd till hälso- och sjukvårdstjänster, kapacitetsstärkande insatser och påverkansarbete. Sida stödjer sedan länge organisationer som verkar för att öka tillgången till säker abort, vilket är en avgörande faktor för att rädda liv och minska den globala mödradödligheten. På samma tema har fler än 300 000 ungdomar i Uganda besökt ungdomskliniker för preventivmedel eller för test av sexuellt överförbara infektioner eller annan rådgivning. Merparten av hälsobiståndet bidrar till att stärka samarbetsländernas hälsosystem på olika sätt. Samarbetet med nationella hälsomyndigheter kan handla om att stärka primärvården, utbilda sjukvårdspersonal och reformera finansieringen.

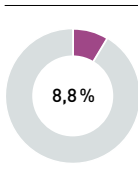
EXEMPEL

I Somalia har Sidas bistånd gett **5,2 miljoner kvinnor och barn** tillgång till

mediciner och vaccinationer och nästan **19 000 mödrar** tillgång till säker förlossning.

I Bolivia har över **10 000 elever** haft menshälsa på schemat för att öka kunskapen och förbättra attityder om menstruationsfrågor.

2 209 mnkr

Andel av totalt utbetalda medel utifrån de centrala sektorerna för utbildning och forskning.

Utbildning och forskning

VAD?

Utbildning är en mänsklig rättighet. Svenskt bistånd stödjer hela utbildningskedjan från förskola och grundskola till yrkesutbildning, högre studier och forskning. Att människor har tillgång till utbildning av god kvalitet är ofta avgörande för andra biståndsinatser, till exempel inom jämställdhet, fredsbyggande, hälsa, demokratisk utveckling och miljö och klimat. Och ett lands förmåga att driva sin egen utveckling beror på dess förmåga att ta till sig och medverka till produktiven av kunskap på alla dessa områden. I ett globalt perspektiv är det länderna söder om Sahara som har störst utmaningar vad gäller utbildning och forskning.

HUR?

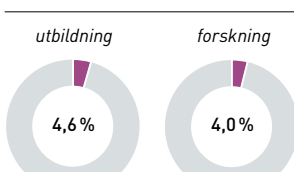
Låg kvalitet på utbildningssystemen är ett hinder för länders ekonomiska utveckling, eftersom företag får svårt att rekrytera den kompetens som behövs. Sida stödjer därför yrkesutbildning som en integrerad del av utbildningssystemen. Flickors rätt till utbildning är en prioriterad fråga där sexualundervisning kan bidra till att stärka jämställdhet och där insatser inom andra sociala sektorer såsom vatten- och sanitetsförhållanden också bidrar till flickors möjlighet att fullfölja sin utbildning. För att stärka utbildningsdelen av utbildningssystemen ger Sida kärnstöd till universitet och förmedlar forskningsmedel genom nationella och regionala forskningsråd. Sida stödjer också forskning av vikt för utveckling i internationella forskningsorganisationer.

EXEMPEL

Kambodja har ökat tillgången till utbildning på alla nivåer och **höjt utbildningsbudgeten med 112 procent** mellan 2013 och 2017.

Under det senaste året har Sida-stödda forskarutbildningsprogram examinerat omkring **450 doktorer**.

1 144 mnkr

1 003 mnkr

Andel av totalt utbetalda medel utifrån de centrala sektorerna för utbildning och forskning.

Humanitärt bistånd

VAD?

I dag är drygt 130 miljoner människor i världen i behov av humanitärt stöd. Sida stödjer humanitär verksamhet i fler än 30 kriser med omfattande behov på grund av framför allt krig men också naturkatastrofer. Biståndet riktas till cirka 25 organisationer som svarar för drygt 200 insatser. Det humanitära biståndet präglas i dag av fyra trender; brott mot den internationella humanitära rätten, begränsat humanitärt tillträde, ökade humanitära behov i kombination med begränsade resurser samt ett allt större antal permanenta kriser orsakade av väpnade konflikter där politiska lösningar saknas.

HUR?

För att öka effektiviteten i det humanitära systemet riktas i stort sett hela Sidas humanitära finansiering till insatser inom ramen för FN:s koordinering. Sida verkar även för ökade synergier mellan humanitära insatser och utvecklingsinsatser. Ett exempel är biståndet till Sudan, där vi med humanitärt stöd och kompletterande biståndsmedel från landstrategin har genomfört insatser mot både den extrema undernäringen och själva orsaken till att krisen uppstod från början. Vi ser till att betala medlen i ett så tidigt skede som möjligt för att säkerställa ett snabbt och ändamålsenligt stöd och göra det enklare för våra samarbetspartners att planera sin verksamhet.

EXEMPEL

Med snabbinsatsmekanismen RRM (Rapid Response Mechanism) kan vi fatta beslut om **humanitära insatser inom 24 timmar**.

Sida har bidragit till att **hundratusentals flyktingar erhållit skydd** och stöd i bland annat Rohingya-krisen i Myanmar.

4 391 mnkr

Andel av totalt utbetalda medel utifrån de centrala sektorerna för humanitärt bistånd.

Sidas verksamhet 2018

De senaste årtiondena har stora framsteg gjorts i världen. Inkomstfattigdomen har reducerats kraftigt, och hälsovård och utbildning har kommit allt fler människor till del.

Inom andra områden fortsätter dock utmaningarna att växa. **Sedan 2010 har antalet människor i behov av humanitärt stöd ökat från 30 till cirka 135 miljoner.** En ökande andel människor lever i sköra stater eller i konfliktmiljöer, och vi kan se hur **klimatförändringar i form av naturkatastrofer och förändrade vädermönster förstör inkomstmöjligheterna för miljontals fattiga människor världen över.** En annan oroväckande utveckling är det minskande demokratiska utrymmet på många håll i världen, som hindrar människor från att ta sig ur fattigdom och förtryck.

Sida utgår alltid från den fattiga människans perspektiv på utveckling och hur hennes rättigheter ska tillgodoses. Inom ramen för långsiktiga partnerskap bygger vi kapacitet och lokalt ägarskap i våra samarbetsländer. Vi mobiliserar engagemang och möjliggör lösningar som skapar förutsättningar för de fattigaste och mest sårbara människorna att själva forma sin tillvaro och framtid. Samtidigt syftar vår verksamhet till att bidra till Agenda 2030 – världssamfundets gemensamma svar på planetens utmaningar och allas vår färdplan till en hållbar framtid.

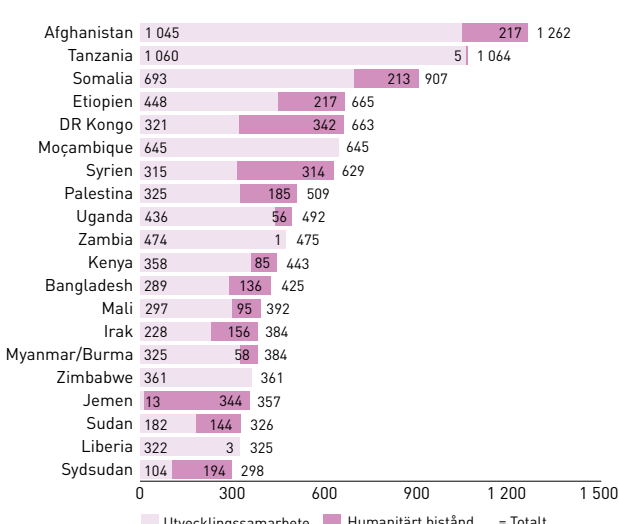
I den här foldern kan du läsa om svenskt utvecklingssamarbete och om hur Sidas verksamhet bidrar till alla människors rätt och möjlighet till ett värdigt liv.

Sida är Sveriges biståndsmyndighet och ansvarar för det bilaterala utvecklingssamarbetet, reformsamarbete i Östeuropa och humanitärt bistånd. Sammantaget utgör det ungefär hälften av den svenska budgeten för internationellt bistånd.

Bilateralt utvecklingssamarbete är långsiktigt stöd till enskilda länder, medan humanitärt bistånd är akut hjälp för att rädda liv och lindra nöd.

Varje land ansvarar för sin utveckling. **Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens** som gör skillnad för människor som lever i fattigdom och förtryck.

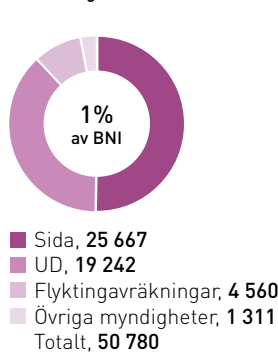
Det bilaterala biståndet genom Sida, uppdelat på de 20 största mottagarländerna, inkl humanitärt stöd (mnkr)

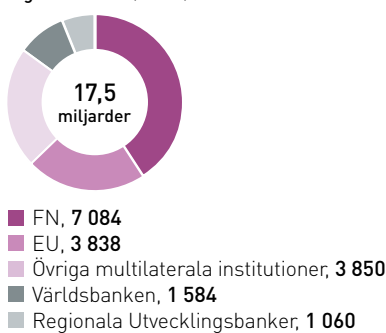
Sverige avsätter ungefär 1 procent av bruttonationalinkomsten (BNI) för att minska fattigdomen i världen. **År 2018 uppgick det samlade svenska biståndet till cirka 51 miljarder kronor.** Sverige är därmed ett av få länder som når upp till FN:s rekommendation om 0,7 procent till bistånd.

Regeringen styr inriktningen på utvecklingssamarbetet genom strategier, och genomför genom UD det multilaterala kärnstödet. Där går många givarländer samman kring gemensamma mål, och resurserna kanaliseras via stora multilaterala organisationer, till exempel FN.

Fördelning av svenskt bistånd 2018 (mnkr)

Sveriges totala kärnstöd till multilaterala organisationer (mnkr)

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

VAD?

Demokratiskt deltagande, stöd till civilsamhället och mänskliga rättigheter är de största delarna i området som också handlar om fungerande statsförvaltningar, rättsstatens principer, yttrandefrihet samt respekt för allas lika värde och rättigheter. Området ingår i samtliga strategier för svenskt utvecklingsarbete. I Afrika har demokratiseringsprocessen stagnerat i flertalet länder samtidigt som val genomförs i hög utsträckning. I Asien finns en tendens att den snabba ekonomiska tillväxten sker till priset av brott mot de mänskliga rättigheterna och många auktoritära regimer i MENA-regionen begränsar politisk frihet och politiskt deltagande framförallt för kvinnor.

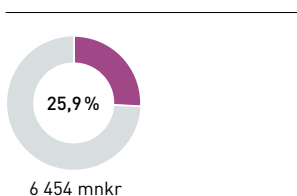
HUR?

En utmaning är det krympande demokratiska utrymmet i många länder. För att motverka detta stödjer vi politiska institutioner och uppbyggnaden av demokratiska styrelseskick. I Asien arbetar vi regionalt med att koppla samman mänskliga rättigheter och demokrati med miljö och klimat. Genom att bidra till utbildningen av lokala kvinnliga politiker i Georgien stärker vi landets demokratiska utveckling. I Afrika bidrar Sida med regionalt valstöd för att stärka stagnerade demokratiseringsprocesser, och i Guatemala samarbetar vi med civilsamhället, för att stärka dess möjlighet att påverka lagstiftningen. Ett annat viktigt område är att stödja oberoende medier att kunna verka och försöka upprätthålla tillgången till ett fritt och säkert internet.

EXEMPEL

I Somalia har drygt **22 000 rättsfall hanterats** och ett formellt rättsväsende utformats med hjälp av stöd från Sida.

I Zimbabwe har parlamentsstödet bidragit till ett **förbud mot barnäktenskap**.

Andel av totalt utbetalda medel utifrån sektorerna för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Global jämställdhet

VAD?

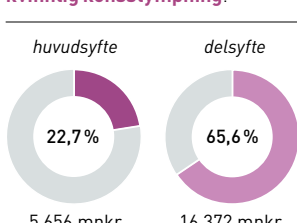
Jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt är en svensk prioritering. Hållbara och fredliga samhällen förutsätter jämställdhet. Därför är det viktigt att stärka kvinnors deltagande för att förebygga och lösa konflikter, främja hållbar fred samt bidra till ökad materlig säkerhet i sviktande stater. Sida integrerar jämställdhet i utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet, och har därutöver riktade insatser inom alla huvudområden för jämställdhet, det vill säga kvinnors ekonomiska egenmakt och arbetsförhållanden, kvinnors politiska deltagande och inflytande, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, kvinnors och flickors utbildning, könsrelaterat våld samt kvinnor, fred och säkerhet.

HUR?

Sida har ett jämställdhetsperspektiv som genomsyrar allt vi gör och vi för dialog med våra partner på global, nationell och lokal nivå. Vi prioriterar stöd till områden där konservativa värderingar, sociala normer och diskriminering av lagstiftning begränsar utvecklingen. Vi stödjer kvinnors egen ekonomiska utveckling och stödjer motvindsfrågor som handlar om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och andra rättighetsfrågor. Andra områden är att arbeta för kvinnors politiska deltagande samt aktivt verka för åtgärder mot kvinnlig könsstympning. Könsrelaterat våld förekommer i hög omfattning i Sidas samarbetsländer. Vi förebygger att flickor och kvinnor utsätts för könsrelaterat våld och arbetar med mans- och ungdomsgrupper.

EXEMPEL

335 000 särskilt utsatta flickor och kvinnor i konflikttrabbade områden i Myanmar har fått **behandling efter könsrelaterat våld** och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. I Etiopien har vårt arbete bidragit till att **minska antalet fall av kvinnlig könsstympning**.

Andel av totalt utbetalda medel utifrån policymarkören för global jämställdhet (huvudsyfte och delsyfte).

Miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling

VAD?

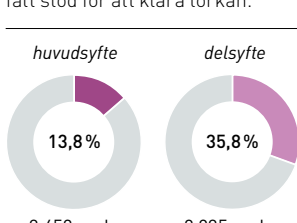
Miljö- och klimatperspektivet är integrerat i hela Sidas verksamhet men kan också vara huvudsyfte för riktade biståndsinsatser. Bland annat stödjer Sida insatser inom områden som vatten och sanitet, vattenresurser och marin resurser. Vi bidrar också till hållbara energisystem samt miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk och markrättsfrågor. En tydlig global trend är att de pågående klimatförändringarna leder till allt fler och allt kraftigare väderrelaterade katastrofer. Vi kan också se att katastrofer fortsätter att öka i stora delar av världen, som en följd av stora utmaningar inom jordbrukssektorn.

HUR?

Sida verkar aktivt för att insatser med miljö som huvudsyfte ska utgå från ett fattigdoms- och rättighetsperspektiv och att de ska involvera kvinnor. En stor del av vårt bistånd riktas mot småskaligt jordbruk, som svarar för cirka 80 procent av världens matproduktion. Till exempel stödjer vi etiopiska kvinnoorganisationers arbete med att stärka lokala hushålls anpassning till klimatförändringar. Ett annat exempel är vårt stöd till insatser för att stärka en klimatanpassad förvaltning av vattenresurserna på Guatemalas landsbygd. I Zambia har vårt stöd till Power Africa, som ska fördubbla tillgången till el i Afrika, bidragit till att cirka 350 000 människor har anslutits till solenergisystem.

EXEMPEL

Sida har bidragit till att **öka samarbetsländernas möjligheter att delta i klimataffärer**. Vi har också stärkt lokala myndigheters förmåga att få tillgång till klimatfinansiering. **7 000 familjer** i Guatemala har fått stöd för att klara torkan.

Andel av totalt utbetalda medel utifrån policymarkören för miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling (huvudsyfte och delsyfte).

Sida är Sveriges biståndsmyndighet och ansvarar för det bilaterala utvecklingssamarbetet, reformsamarbete i Östeuropa och humanitärt bistånd. Varje land leder sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens som gör skillnad för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Vill du veta mer om svenskt utvecklingssamarbete?

Mer information från Sida hittar du på www.sida.se och www.openaid.se.

Information från Utrikesdepartementet finns på www.ud.se.